nukastas arba datuojamas tik XX a., buvo rastas 10 šurfų. Apibrėžus spėjamas archeologinio senamiesčio ribas, jis užėmė apie 700x800 m dydžio plotą.

Audronė Šapaitė

Survey in the city of Šiauliai, 1997

In 1997 in the historic part of the city of Šiauliai AMŠ surveyed 26 shafts with a total area of 32 m². In 9 shafts the team revealed a 33–120 cm thick habitation zone together with pottery, tile fragments and pieces of Dutch pipes.

Andrius Vaicekauskas

1996 metų tyrinėjimai Vilniuje, Arsenalo gatvėje Nr. 3

1996 m. Vilniuje, Senojo arsenalo kiemo PR dalyje, ties rekonstruojamu LNM bibliotekos pastatu, PRI buvo atliekami archeologiniai tyrinėjimai. Jie vykdyti 35 m² plote, iki 3,9 m storio kultūrinio sluoksnio viršutinėje dalyje. ŠV tyrinėjamo ploto dalyje, 1,55–1,6 m gylyje (H_{abs}92,55–92,6 m) aptikti 4 XIX a. datuojami kapai. Kapų įrengimas leidžia manyti, kad jie yra vienalaikiai. Mirusieji laidoti grupėmis po du, beveik tame pačiame gylyje, karstuose, lygiagrečiai vienas su kitu. Antropologinių tyrimų duomenimis (tyrė S. Barakauskas), čia palaidoti 25–40 metų amžiaus vyrai. Palaikai be kokių nors trauminės kilmės sužalojimų. Karstuose neaptikta nei įkapių, nei drabužių, nei asmeninių daiktų liekanų. Tyrinėjimų metu nustatyta, kad apie 1 m atstumu į ŠV nuo rekonstruojamos bibliotekos pastato ŠV sienos stovėjo iki 1,45–1,65 m (H_{abs}92,45–92,5 m) nuo dabartinio žemės paviršiaus įgilintas, 5,4x2,4 m dydžio XIX a. antrąja puse datuojamas medinis statinys. Jį įrengiant, buvo nuardyti aptiktų kapų galai.

Tyrinėjimų plote, 1,9–3,6 m gylyje (H_{abs}92,3–90,5 m), aptikti 4 XV a. pradžia–XIV a. pirmąja puse datuojami medinių statinių horizontai bei su jais susiję kultūriniai sluoksniai. 1,9–1,95 m gylyje (H_{abs}92,26–92,05 m)

aptiktas pirmojo horizonto medinis lauko grindinys, besitęsiantis ŠR–PV kryptimi. Grindinio lentos buvo 20–46 cm pločio ir 6–9 cm storio, tarpusavyje nesutvirtintos. Dalis jų klota statmenai, o kita – išilgai grindinio. Pastebėta, kad grindinio lentoms susidėvint ant viršaus buvo klojamos naujos lentos. Virš grindinio susiformavusiame juodos žemės sluoksnyje rasta išdirbtos odos atraižų, vinių, molinių indų fragmentų. Medinis grindinys paklotas virš antrojo medinių statinių horizonto, aptikto 2,13–2,3 m gylyje (H_{abs} 91,85–91,9 m) nuo dabartinio žemės paviršiaus. Antrajame horizonte išlikusios rėstų pastatų žemutinių vainikų ir buvusio kiemo paviršiaus lentų pakloto dalys. Pastatų ypatybės – jie statyti mažiau nei 1 m atstumu vienas nuo kito, iš išorės pastatų kampai sutvirtinti į žemę įkaltais kuolais, viduje įrengtos lentų ir rąstelių grindys. Rąstai aptašomi, jų suleidimo paviršiuose išskobti grioveliai izoliacinei medžiagai (samanoms?) įdėti. Dalis pastatų buvo ūkinės paskirties, be grindų. Jų viduje rasta mėšlo, aptiktas lovys. Antrojo medinių statinių horizonto pastatų gyvavimo laikotarpiu susiformavo 20–45 cm storio žemės sluoksnis. Jis buvo rudos spalvos, kietai suplūktas, su gausybe skiedrų, medžio puvėsių, lentų nuolaužų, išdirbtos odos dygsniuotų atraižų, gyvulių kaulų ir mėšlo. Šiame sluoksnyje rasta daug puodų šukių. Be to, čia aptikta medžio, metalo, rago, odos dirbinių, gyvulininkystės priemonių, gyvulių kaulų. Sluoksnio intensyvumas rodo, kad tuo metu čia vyko aktyvus ūkinis gyvenimas. Didelio degėsių kiekio, bylojančio buvus gaisrą, nepastebėta. Neapdegusios ir šiame horizonte aptiktų dviejų pastatų ir buvusio kiemo lentų pakloto dalys. Šis, vietomis net iki 85 cm storio, kultūrinis sluoksnis rodo aktyvų, be didesnių sukrėtimų ūkinį gyvenimą. 2,65–3,4 m gylyje (H_{abs} 90,85–91,5 m) išsidėstęs intensyviausio, trečiojo, medinių statinių horizonto paviršius. Šiam horizontui būdingi 3,4–3,7 m pločio rėsti pastatai, statyti mažiau nei 1 m atstumu vienas nuo kito. Greta esančių pastatų apatinių vainikų kampai tarpusavyje sutvirtinti sąramomis. Pastatų viduje – lentų grindys, molio aslos, krosnys. Trečiojo horizonto ypatybė – išsiskiriantys keli medinės statybos etapai. Nauji pastatai stovi tiesiog ant senųjų apatinių vainikų liekanų. Buityje buvo naudojami paprastos formos ir puošybos (horizontalios linijos ir bangelės) bei grubios molio masės apžiestieji puodai, mediniai indai. Su statiniais susijusiame kultūriniame sluoksnyje

aptikta odos dirbinių dalių ir atraižų gausa leidžia manyti čia gyvenus amatininkus – batsiuvius. Virš trečiojo horizonto pastatų liekanų aptikti apdegę rąstai ir degėsių sluoksnis rodo čia buvus gaisrą. Sunykus pagrindiniams trečiojo horizonto statiniams (iki pat antrojo medinių statinių horizonto susiformavimo) šioje vietoje susiklosčiusių kultūrinių sluoksnių ypatybės rodo čia trumpais periodais vykusį nebe tokį intensyvų ūkinį gyvenimą.

3–3,6 m gylyje (H_{abs} 91,2–90,55 m) pasiektas kultūrinio sluoksnio, ant kurio statyti trečiojo horizonto statiniai, paviršius. 3,45–3,66 m gylyje (H_{abs} 90,5–90,65 m) aptiktas ketvirtojo medinių statinių horizonto grindinio fragmentas. Dėl techninių kliūčių šis horizontas nebuvo atidengtas.

Andrius Vaicekauskas

Excavations at 3 Arsenalo St., Vilnius in 1996

In 1996 in the south-eastern part of Old Arsenal (3 Arsenalo St., Vilnius) IMR examined an area of 35 m². The team researched the upper up to 3,9 m thick deposit of habitation zones. In the layer there were noted 4 primary burials in coffins with no burial goods, while the lower layer revealed 4 horizons with scanty wooden structural remains ascribed to early 14th–early 15th centuries.

Andrius Vaicekauskas

1996 metų tyrinėjimai Vilniuje, Didžiojoje gatvėje Nr. 18

1996 m. Vilniuje, Didžiojoje g. Nr. 18, vyko archeologiniai tyrinėjimai. Jie atlikti PRI čia esančio pastato (buvusio kino teatro „Spalis") pirmojo aukšto patalpose. Čia ištirti du plotai. Vieta plotui Nr. 1 buvo parinkta buvusiame pastato kiemelyje, kuris, kaip parodė valdos statybų analizė, buvo apsta-tytas tik XX a. pradžioje. Vieta plotui Nr. 2 parinkta XVI a. viduriu datuojamo pastato viduje. Taigi buvo ištirtas dabartinio pastato pirmojo aukšto patalpoje išlikęs nesuardytas kultūrinis sluoksnis.